آشنایی با راکت انداز توپخانه‌ای Smerch / گردباد قدرتمند روسی که بلای جان شهرهای اوکراین شد! +تصاویر

شناسه خبر : ۱۳۵۳۴۴ دوشنبه ۲۳ بهمن ۱۴۰۲ - ۱۳:۲۲

این راکت انداز با کالیبر ۳۰۰ میلی متری قدرتمندترین و دوربردترین سیستم توپخانه ای ارتش روسیه محسوب می شود و توسط کشورهای زیادی در دنیا نظیر الجزایر، سوریه، امارات و هند کاربری می‌شود.

سرویس دفاع و امنیت مشرق _حمله ارتش روسیه به اوکراین در فوریه ۲۰۲۲ میلادی و ارسال حجم انبوهی از تجهیزات مدرن غربی توسط کشورهای عضو ناتو برای کی‌یف، موجب شد تا نخستین بار پس از فروپاشی شوروی، جهان نظارهٔ گر تقابل برترین تسلیحات ساخته شدهٔ توسط شرق و غرب در یک میدان نبرد با شرایط برابر باشد؛ علی رغم برتری فاحش تجهیزاتی روسیه در ابتدای جنگ، با گذشت زمان کشورهای غربی به رهبری ناتو دست به تجهیز ارتش اوکراین با تسلیحات مدرن خود کردند تا امروز تقریبا دو کشور در شرایطی نسبتا برابر به نبرد با یکدیگر در جنوب و شرق اوکراین بپردازند.

در سلسله گزارشات زیر قصد داریم به معرفی مهمترین تجهیزات به کار رفته توسط روسیه و اوکراین در جنگ اخیر و جزئیات عملکرد آنها بپردازیم.

اسمرچ، نگین توپخانه دوربرد روسی

راکت انداز توپخانه ای برد بلند "اسمرچ" (به معنای گردباد) در دهه ۱۹۸۰ میلادی در اواخر دوران شوروی سابق طراحی و وارد خدمت شد، روس ها از دیرباز و زمان جنگ جهانی دوم علاقه خاصی به توپخانه راکتی داشتند و راکت انداز گراد یا کاتیوشا مشهورترین نمونه آن است که در دهه ها کشور دنیا کاربری می شود.

راکت انداز اسمرچ

فلسفه طراحی اسمرچ بر مبنای به کارگیری توپخانه در بردی حدود ۳ برابر راکت اندازهای قبلی و با استفاده از انوع مختلف سرهای جنگی هدایت پذیر و غیر هدایتی بود؛ اسمرچ توانایی استفاده از مهمات مختلف خوشه ای، شدیدالانفجار، ترموباریک و حتی ریز مهمات هدایت پذیر ضد زرهه برای استفاده علیه محل تجمع ادوات زرهی را دارد و در بیشترین حالت برد آن به حدود ۹۰ کیلومتر می رسد.

این راکت انداز با کالیبر ۳۰۰ میلی متری با کد ۳۰-BM قدرتمندترین و دوربردترین سیستم توپخانه ای ارتش روسیه محسوب می شود و با توجه به کارایی بالای آن توسط کشورهای زیادی در دنیا نظیر الجزایر، سوریه، امارات، هند و حتی خود اوکراین (به عنوان دشمن فعلی روسیه) خریداری شد.

بقایای راکت اسمرچ استفاده شده در جنگ سوریه

دست برتر روسیه در نبرد توپخانه ای

با گذشت چند ماه از جنگ در اوکراین، کشورهای غربی متحد کی‌یف اقدام به ارسال صدها دستگاه ادوات توپخانه ای به اوکراین کردند تا برتری سنگین کمی و کیفی روسیه در این رسته را خنثی کنند؛ اما آنها هرگز نتوانستند برای مقابله با سیستم دوربرد اسمرچ راه حلی پیدا کنند.

این مشکل البته از زمان نبرد ۲۰۱۵-۲۰۱۴ در شرق اوکراین آغاز شد؛ در آن زمان حمایت ارتش روسیه از جدایی طلبان منطقه دونباس به تدریج جدی تر می شد و نیروهای پیشرو ارتش اوکراین که قصد بازپس گیری شهرهای دو استان لوهانسک و دونتسک را داشتند با آتش جهنمی توپخانه روسیه به ویژه راکت انداز اسمرچ مواجه شدند.

هرگاه منطقه ای در میدان نبرد در آستانه سقوط قرار می گرفت و شبه نظامیان جمهوری های دونتسک و لوهانسک قصد عقب نشینی داشتند صدها تیر راکت اسمرچ از دهه ها کیلومتر دورتر بر سر یگان های زرهی و پیاده ارتش اوکراین فرود می آمد و آنها ناچار به توقف یا عقب نشینی می شدند.

در جنگ جدید اوکراین نیز از زمان عقب نشینی ارتش روسیه از شمال کی‌یف و تمرکز روی جبهه شرقی، راکت اندازهای اسمرچ نقش موثری ایفا کردند.

اوکراین به کمک هویتزرهای مدرن غربی و راکت اندازهای هیمارس فشار زیادی را بر انبارهای مهمات و توپخانه صحرایی روسیه وارد می کرد اما اسمرچ از فاصله ای کاملا امن اقدام به آتشباری روی شهرهایی نظیر سورودونتسک، روبیژنه، پوپاسنا و لیسیچانسک می کرد و در پایان بهار سال ۲۰۲۲ سرنوشت کلیه این شهرها سقوط و تصرف توسط ارتش روسیه بود.

تصویر ماهوارهٔ ای از سطح تخریب شهر سورودونتسک در استان لوهانسک

کالیبر ۳۰۰ میلی متری و سر جنگی بسیار قدرتمند راکت های اسمرچ موجب تخریب گستردهٔ بسیاری از شهرها در منطقه دونباس شد و در واقع اسمرچ در رسته توپخانه روسیه نقش گردبادی سهمگین را داشت که هنگامی که شهرهای اوکراین را درنوردید دیگر مجالی برای دفاع وجود نداشت.

به هنگام ضد حمله اوکراین در تابستان ۲۰۲۳ نیز خطوط دفاعی ارتش روسیه در جبهه جنوبی موسوم به " خط دفاعی سوروووکین " با آتش متمرکز راکت اندازهای اسمرچ تقویت می شدند؛ هر گاه قوای اوکراینی موفق به عبور از میادین مین و پیشروی محدود در جبهه می شدند صدها تیر راکت اسمرچ به ویژه با سر جنگی خوشه ای یگان های پیادهٔ و زرهی اوکراینی را زیر آتش می گرفتند و مانع از تثبیت مواضع تصرف شده می شدند.

در مدت ۲ سال نبرد سنگین در خاک اوکراین، تنها ۲ دستگاه راکت انداز اسمرچ روسی منهدم شدند؛ آن هم در شرایطی که برای حملات عمقی به خاک اوکراین بیش از اندازه جلو آمده و به خطوط مقدم نزدیک شده بودند و پس از شناسایی توسط پهپادهای اوکراینی هدف آتش ضد آتشبار توپخانه ارتش اوکراین قرار گرفتند.

راکت انداز اسمرچ منهدم شده در شرق اوکراین

انتهای پیام/